

Ameriški topoyi bruhajo šrapnele na Cherbourg

Feldmaršal Rommel skuša rešiti nemške čete iz pasti na polotoku Cherbourg. Radio Berlin napovedal izkrcanje nadaljnjih zavezniških čet v Normandiji. Pet tisoč ameriških in britskih letal metalo bombe na nemška mesta. Odpor nemške sile v Italiji se krha.—Rusi prebili Mannerheimovo trdnjavo črto v prodiranju proti finski luki.—Ameriški letalci potopili in poškodovali trinajst japonskih transportov

New York, 19. junija.—Radio London poroča, da ameriški topniški oddelki bombardirajo Cherbourg. Zavezniške pehotne enote so v akciji proti Nemcem na ozemlju, ki je oddaljeno samo osem milj od Cherbourga. Zajete nemške divizije, ki so skušale pobegniti, so dobile težke udarce. Vsi poskusi, da se izmuznejo iz pasti, so se izjalovili. Cherbourg je odrezan od ostalega ozemlja Normandije in izgleda, da bo kmalu padel. S padcem bodo zavezniški dobili prvo veliko pristanišče mesto v Franciji.

London, 19. jun.—Koncentracija zavezniškega topniškega bombardiranja je onemogočila Nemcem prebiti jeklenega obroba na polotoku Cherbourg. Dve nemški diviziji sta v pasti in v nevarnosti uničenja. V to sta prišli potem, ko so čete devete ameriške divizije presekale polotok na dvoje.

Položaj nemške sile, zajete na severnem koncu polotoka, je obupen. Poročilo pravi, da je poveljstvo te dobilo ukaz od feldmaršala Erwina Rommela, naj skuša rešiti najboljše čete iz pasti. Vsi dosedanj poskusi nemških čet, da se izmuznejo iz pasti, so se izjalovili.

Oddelki devete ameriške divizije drže vse ceste na obeh straneh obrežja polotoka. General Omar N. Bradley, poveljnik ameriške armade v Normandiji, je zaprl vse izhode nemški sili z okupacijo ceste, ki vodi v La Haye du Puits. Ameriške čete zdaj prodirajo proti temu mestu.

Ameriške čete so okupirale Quineville, 14 milj južnovzhodne od Cherbourga, po ljuiti bitki z Nemci in konsolidirale svoje pozicije v hribih okrog Montebourga.

Nemške oklopne kolone so bile vržene v napade na pozicije ameriške sile v bližini Caumonta, a so bile pogane nazaj z velikimi izgubami.

Britske in kanadske čete so okupirale važne pozicije na severni in severozahodni strani Tilly-sur-Seullea. Položaj na fronti pri Caenu se ni izpremenil. Britske in kanadske čete so ustanovile nova mostišča ob reki Orni in v troanskem sektorju. Pri Douvresu na severni strani Caena je bila nemška vojaška posadka odrezana od zaledja. Zavezniško poveljstvo sodi, da nemška armada na normandijski fronti šteje čez 300.000 mož.

Radio Berlin je napovedal izkrcanje nadaljnjih zavezniških čet v Normandiji.

Čez pet tisoč ameriških in britskih bojnih letal je ponovno metalo bombe na nemška mesta in industrijska središča ter nacijske baze v Franciji, Belgiji in Holandiji. Poročilo pravi, da so vrgla čez 7.000 razstrelivih in zažigalnih bomb v leku napadov.

Rim, 19. jun.—Oddelki osme britske armade so udri v predmestja Perugije, važnega železniskega križišča, 66 milj južno od Florencia, pravi uradni komunikacije. Francoske čete so v akciji na otoku Elbi, katerega so zadnji teden invadirale.

Turški zunanji minister odstopil

Posledica protesta
britske vlade

Ankara, Turčija, 19. junija.—Turški zunanji minister Numan Menemencioglu je resigniral v sporu, ki je nastal zaradi prehoda nemških ladij in parnikov skozi Dardanelsko ožino. Predsednik vlade Sukru Saracoglu je potem izjavil, da ne bo odšel naprej nobena ladja dobila dovoljenja za prehod skozi ožino. On je tudi prevzel pozicijo zunanjega ministra, katero je Menemencioglu držal dve leti.

Resignacija zunanjega ministra je sledila protestu britske vlade, ker je Turčija dovolila prehod nemškim ladjam in parnikom skozi Dardanelsko ožino iz Črnega morja v Egejsko morje. Uradno naznanilo pravi, da so člani kabineta na izredni seji obsodili politiko zunanjega ministra in ga prisilili v resignacijo.

Saracoglu se je po seji kabineta sestal s časnikarji zunanjih listov, katerim je povedal, "da Turčija ne bo bita orodje proti Veliki Britaniji, svoji zaveznici, ali proti Rusiji in Ameriki, kateri smatra za svoji prijatelji."

Unije voznikov določile datum stavke

Chicago, 19. jun.—Svet unij voznikov je naznanil, da bo stavka v srednjih in zapadnih državah oklicana 30. junija. Pri glasovanju, ki je bilo zaključeno zadnji teden, se je ogromna večina voznikov izrekla za okleto stavke v znak protesta proti organizaciji delodajalcev, ki je ignorirala odlok vojnega delavskega odbora glede zvišanja plače. Pričakuje se, da bo zastavalo okrog 40.000 voznikov tovornih avtov.

Čistka v čikaškem policijskem departmentu

Chicago, 19. junija.—Policijski komisar Allan je odstavil šest policijskih kapetanov in enega poročnika v čistki svojega departamenta. Vsi so bili obtoženi zanemarjanja dolžnosti, ker niso zatrli hazardnih igralnic v svojih distriktih. Akcija izvirja iz preiskave, katero je pred nekaj meseci vodila komisija za civilno službo.

REORGANIZIRANJE ODBORA ZA POLITIČNO AKCIJO

Hillman okrcal newyorškega
governorja
Deweyja

OBSODBA VOJNEGA
DELAVSKEGA
ODBORA

Washington, D. C., 19. jun.—Odbor za politično akcijo Kongresa industrijskih organizacij je naznanil načrte glede splošne politične akcije, katere naj bi bila podpirana s prispevki posameznikov, kar ne bi bilo kršenje provizij Connally-Smithovega zakona. Odbor, ki ga finančno podpirajo delavske unije, ne more vršiti funkcij v smislu tega zakona. Iz tega razloga je bil odbor CIO, kateremu načeljuje Sidney Hillman, predsednik unije Amalgamated Clothing Workers, reorganiziran.

Reorganizirani odbor bo vodil svoje aktivnosti v okviru omejitve Hatchevega zakona, ki med drugim določa, da ne sme nobena organizacija potrošiti čez tri milijone dolarjev v volilni kampanji, posameznik pa ne več kot \$5000.

Hillman je dejal, da bo odbor vodil vzgojno kampanjo z namenom izvolitve kandidatov za senatorje in kongresnike, ki bodo delali za interese ljudstva. On je tudi okrcal newyorškega governorja Thomasa E. Deweyja, ki bo morda imenovan za predsedniškega kandidata na listi republikanske stranke na konvenciji v Chicagu. Hillman je dejal, da bo delavcem slaba predla, če bo Dewey izvoljen za predsednika Združenih držav pri novembrskih volitvah.

Člani eksekutivnega odbora CIO so na svoji seji obsodili politiko in smernice vojnega delavskega odbora. Obdolžili so ga med drugim odgovornosti za delavske nemire in nepokoje.

Resolucija, sprejeta na seji, pravi, da se odbor drži mezdne formule "malega jekla", ki prepušča zvišanje plače za več kot petnajst odstotkov nad točko, ki je prevladovala v januarju 1. 1941, da ograža pravico delavcev do kolektivnega pogajanja in da se je podvrnil obla-

Domače vesti

Is Clevelanda

Cleveland, O.—Po dolgi in mučni bolezni je umrla Mary Samsa, roj. Znidaršič, stara 65 let in doma iz vasi Stara Sica pri Košani na Notranjskem. V Clevelandu je bivala 43 let. Zapušča dve omoženi hčeri. Ena je Frances Eržen, urednica angleške sekcije Nove Dobe. Dalje zapušča vnuka, sestro Jennie Pirihi in več sorodnikov. Trije njeni otroci so izgubili življenje v požaru collinwoodske šole 1. 1908.—V bolnišnici Glenville je umrla Helen Boldin, roj. Milnar, stara 60 let. Doma je bila iz Dolnje vasi na Krasu, odkoder je prišla v Ameriko pred 44 leti. Zapušča štiri sinove in tri hčere.

Ubit v Italiji

Slovan, Pa.—Vojni department je obvestil družino Škafar v Langelothu, da je bil njen sin Tony ubit na italijanski fronti 24. maja. K vojakom je bil poklican januarja 1. 1942 in avgusta istega leta je bil poslan čez morje. Bil je v Angliji in potem v severni Afriki, odkoder je bil poslan v Italijo. V bitki v Italiji je bil ranjen; ko je okrevaj, je bil spet poslan na fronto. Tony je bil član društva 241 SNPJ in star 28 let. V tem društvu so vsi člani Škafarjeve družine. Tony je bil prvi član, ki ga je društvo izgubilo na fronti. Zapušča mater, brata in sestro.

Grški rebeli pred vojaškim sodiščem

Kairo, Egipt, 19. jun.—Danes se je pričela obravnava proti 23 grškim častnikom in vojakom, ki so revoltirali proti vladi premijera Emanuela Tsouderosa v aprilu. Ti so prvi izmed grške 76 rebelov, ki so prišli pred vojaško sodišče. Od odločitve sodišča in obsodb, ki jih izreče, zavisi morda usoda Grčije. Obravnava je povezana s političnimi komplikacijami in bojnostjo mnogih Grkov, da nanerava kralj Jurij zaseči oblast po zaključenju vojne proti volji in želji ljudstva.

sti divizije za stabilizacijo mezd, ki ima zdaj končno besedo o vseh mezdnih problemih.

Eksekutiva CIO je pooblastila Philipa Murrayja, naj imenuje odbor sedmih članov, ki sestavi seznam pritožb proti politiki vojnega delavskega odbora.

Tito in Šubašič naznanila sporazum!

Lange poroča o obisku Rusije

Sovjeti za močno
poljako državo

Washington, D. C., 19. jun.—Oscar Lange, profesor ekonomije na čikaški univerzi, je naznanil, da je predložil poročilo o svojem obisku sovjetske Rusije državnemu podtajniku Edwardu Stettinusu, ki vsebuje tudi njegove zaključke o sporu med poljsko ubežno vlado v Londonu in Moskvo. Lange se je mudil v Rusiji šest tednov in imel je razgovore s Stalinom, zunanjim komisarjem Molotovom in drugimi ruškimi voditelji.

Lange je v svojem poročilu tudi razkril, da se je sestal s Stanislavom Mikolajczekom, predsednikom poljske ubežne vlade v Washingtonu. Orisal mu je svoje vtise z obiska Rusije. V svojem poročilu naglašja, da je popolnoma uverjen, da Rusija ne bo ustanovila vojaške vlade na Poljskem, ko bodo njene armade invadirale in okupirale pristne poljske pokrajine. On ni hotel razkriti, ali je dobil tako zagotovilo od Stalina, nagašil pa je, da je Stalin izjavil, da je on za ustanovitev močne in neodvisne poljske države kot bodoče zaveznice Sovjetske unije.

Profesor pravi v svojem poročilu, da se je sestal z voditelji Zveze poljskih rodoljubov v Rusiji, ki ima armado 100.000 dobro oboroženih mož. Ti govorijo o načrtanju vojne meje daleč na zapadu, ki naj bi vključevala ozemlja Vzhodne Prusije, Šlezije in Pomeranije.

Konec višiškega režima blizu

Možna deportacija
Petaina in Laval

London, 19. jun.—Tu trdijo, da bo obisk generala Charlesa de Gaulle, predsednika francoskega narodnega odbora, fronte v Normandiji pospešil konec Lavalovega lutkarskega režima v Vichyju. De Gaulle je imel važne razgovore z britskim generalom Bernardom Montgomeryem, poveljnikom zavezniških napadalnih sil.

Montgomery je dejal, da je zadovoljen s podporo francoskih podtalnih grup v zavezniških operacijah v Normandiji. Te grupe so aktivne v ozadju nemških linij.

Poučeni krogi v Londonu trdijo, da so se že pokazala znamenja o razpadanju Lavalovega režima. Pristaši generala De Gaulle vidijo možnost, da bodo naciji deportirali Lavalu in maršala Petaina v Nemčijo, kakor so že belgijskega kralja Leopolda.

General De Gaulle, ko se je mudil v Bayeuxu, je imenoval Francois Couleto za komisarja Normandije. Slednji je profesionalni diplomat in bo kot komisar igral važno vlogo v administraciji Normandije in drugih pokrajin, katere bodo zavezniški osvobodili.

Tornado ubil 13 ljudi v Južni Dakoti

Aberdeen, S. D., 19. jun.—Tornado, ki je divjal v severovzhodnem delu države, je zahteval 13 človeških življenj. Šest krajev je prizadetih. Povzročena škoda znaša več tisoč dolarjev.

Skupna borba za osvo- boditev Jugoslavije

NEMŠKA OFENZIVA
ZDROBLJENA

Bari, Italija, 19. jun.—Dr. Ivan Šubašič, novi predsednik jugoslovanske ubežne vlade, in maršal Tito, poveljnik jugoslovanske osvobodilne armade, sta se sestala v Jugoslaviji, konferirala tri dni in dosegla sporazum o mnogih vprašanih ter problemih, se glasi naznanilo. Sporazum je uvod v skupno borbo za osvoboditev Jugoslavije. Uradno poročilo pravi med drugim:

"Na osvobojenem jugoslovanskem ozemlju so se vršili razgovori med maršalom Titom in premierjem Šubašičem od 14. do 17. junija. Teh so se udeležili tudi člani jugoslovanskega protifašističnega sveta za narodno osvoboditev. Na konferenci je bil dosežen sporazum glede postritve borbe proti nemški okupacijski sili in postavljena podlaga zedinjenju vseh narodnih sil. V tem duhu so se pričela in zaključila pogajanja. Udeležene stranke so se sporazumele o vseh glavnih problemih, kar bo nedvomno ojačilo borbo jugoslovanskih narodov proti sovražniku. Nova jugoslovanska časniška agentura je bila pooblašena, naj objavi poročilo o dosegu sporazuma."

Jugoslovanski krogi v Londonu so prej poročali, da je kralj Peter navezal direktne stike z maršalom Titom z namenom, da pospeši zedinjenje.

London, 19. jun.—Vest iz glavnega stana maršala Tita pravi, da so enote partizanske armade pobile 8000 Nemcev in kvizlingov v bitkah v zapadni Bosni, 1500 v vzhodni Bosni, 900 pa v Baniji v zadnjih šestih dneh.

Sedma ofenziva nemške sile v zapadni Bosni je bila zdrobljena. Bitke med Nemci in partizani se še nadaljujejo v sektorjih pri Livnu, Kuprežu, Bugojnu, Banjaluki in Jajcu.

Jugoslovanska ubežna vlada je priznala francoski narodni odbor kot provizorično vlado francoske republike, se glasi naznanilo. Predsednik odbora je general Charles de Gaulle. Ubežne vlade Poljske, Čehoslovakije, Belgije in Luksemburške so prej priznale De Gaulleov odbor.

Fitzpatrick ponovno izvoljen

Cikaška delavska
federacija mu
izkazala zaupanje

Chicago, 19. jun.—John Fitzpatrick, veteran v gibanju ameriškega delavstva, je bil ponovno izvoljen za predsednika Cikaške delavske federacije. To je že njegov enainštirideseti termin kot predsednik federacije.

Volitve so se vršile v dvorani unije godbenikov na 175 W. Washington st. Fitzpatrick je bil prvič izvoljen za predsednika Cikaške delavske federacije 1. 1903. Federacija ima zdaj okrog pol milijona članov.

Anton Johannsen je bil ponovno izvoljen za podpredsednika federacije, Maurice Lynch za finančnega tajnika, L. P. Straube za zapiskarja; Christian M. Madsen pa za blagajnika. Za delegate, ki se udeležijo konvencije državne delavske federacije, so bili izvoljeni Theodore Bruehlheide, August E. Johnson in Mollie Levitas.

Zamašek v vratu steklenice.

Michael Choo

Titove "praskе" porasle v vojno

(Ta članek je bil objavljen v londonski izdaji dnevnika The Stars and Stripes dne 23. maja. Izdaja ga ETOUSA ali European Theater of Operation of the United States Army. Združeni odbor južnoevropskih Amerikancev je dal tatisniti brošuro, katere vključuje originalne članke, na katerih bazira to poročilo — SANS.)

Na Titovem ostro izklesanem obrazu, podobnem ameriškemu Indijancu, se navadno poigrava smehljaj. Maršal ima dober vzrok za to.

Kot poveljujoči general partizanov — jugoslovanske narodne osvobodilne vojske — ima veliko opraviti z jugoslovanskim načinom gerilske borbe, o kateri so zavezniški vojaški izvedenci rekli, da "nemška armada lovi svoj lastni rep v Jugoslaviji."

Titova vojska partizanovskih mož in žena, katerih povprečna starost je le 25 let, bo kmalu doprinesla več direktne in močnejše pomoči zavezniški vojni kampanji. Take zglede vsebujejo depeše, poslano sem od zavezniških poročevalcev, ki so sedaj privrati intervjuvali Tita v njegovem gorskem stanu.

"Sedaj bi lahko poslal zavezniškom na razpolago 150.000 vojakov za akcijo kje drugje, če bi bila vsa Jugoslavija osvobodjena," je dejal Tito, "kasneje pa bi mogel še dvakrat toliko."

"Polovica Jugoslavije je že osvobodjena, vzlic šestim nemškim ofenzivam proti nam. Prepričan sem, da Nemci ne bodo zmogli nadaljnje ofenzive v Jugoslaviji, če se žadosti zgodaj odpre druga fronta, in narodna osvobodilna vojska bo pričela protiofenzivo na vseh sektorjih fronte."

"Narodna osvobodilna vojska Jugoslavije se bo vojskovala skupaj z zavezniki, dokler ne bodo nemški in drugi sovražniki popolnoma uničeni."

To je, kar jugoslovanski general pričakuje od svoje armade in sledeče so nekatere točke o tej vojski, ki jih je pred kratkim omenil partizanski oficir, ki je dospel v London:

"Titova armada ima danes preko 10.000 ranjencev. Operacije pogostokrat izvršujejo živino-zdravniki z nerodnimi noži, ker primanjkuje zdravniških potrebščin, instrumentov in treniranih kirurgov. Polovica vojske je brez kruha že tri mesece."

Na neki vetrom izpostavljeni ravni, ki jo obkroža strmo skalovje, kjer sta britanski major in ameriški letalski kapitan imela v nadzorstvu obratovanje, je poročeval opazoval spuščanje petindvajset ton streliva in zdravniških potrebščin, ki jih je po zraku pripeljala cela procesija vojaških transportnih letal.

To se je zgodilo v eni noči in le na enem izmed mnogih takih izrednih prostorov, ki so raztreseni po raznih krajih "osvobodjenega" dela Jugoslavije. Na nekem drugem kraju v bližini je bilo isto noč spuščeno 15 ton.

Ta zavezniška posluga jugoslovanski vojski je odvisna popolnoma od zahteve. Karkoli se najbolj potrebuje, jim je prineseno, če je le človeško mogoče. Ameriški poročevalci Stojan Pribičević, ki je govoril s Titom v hrvaščini v njegovem glavnem stanu, je narisal sledečo sliko o njegovem prihodu v jugoslovanski osvobodjeni teritorij:

Pred nekaj tedni je neki višji zavezniški uradnik v sredozemnem ozemlju izrazil dvom, da bi katere jugoslovanske pokrajine mogle nazivati "osvobodjene" pravem pomenu besede.

Dobro! Srečno sem dospel v partizansko ozemlje, deset milj na bojni črto. Potoval sem 25 milj z avtomobilom. Videl sem mnogo vojakov na partizanski železnici. Šel sem skozi partizanske patrle ob cesti. Opazoval sem procesijo kakih dveh tucatov ustaskih in četniških ujetnikov in obiskal zadnje zasedanje kongresa protifašistične mladine Jugoslavije. Vse to v treh urah. Zame je bil ta teritorij zadnja "osvobodjena".

Osmsto delegatov in delegatov v starosti med 15. in 22. letom je prisostvovalo tej mladinski konvenciji. Za nekatere izmed njih je to pomenilo 25 dni izrednega pohoda preko gorovja, ki spade med potjo z nemškimi in kvizlinškimi četami. Ti

mladi Jugoslavlani, ki tvorijo hrbtnico Titove vojske, so stali in ploskali, ko so bili imenovani Roosevelt, Churchill in Stalin.

"Toda šum, ki je dobesedno pretresal stene," poroča Pribičević, "je bil ritmični krik 'Tito, Tito' in plaskanje z rokami v tempu, kakor ropotanje številnih tom-tomov."

Petnajst nemških naskočnih bombnikov je skušalo bombardirati Tita v njegovem glavnem stanu, visoko v gorah, toda doslegli so isti efekt na njegovo trdnjavo, kakor bolha, ki pika bika po hrbtu.

Titov glavni stan je zaporedna vrsta naravnih duplin, ki se stekajo v galerijo ob strani globoke vrzeli. Njegova delovna soba je opremljena preprosto, razen nekaj nedomačega — kosi svile od padal pokrivala stene in iz iste robe so napravljeni tudi senčniki nad električnimi luči. Dolga obedna miza, pisalnik, divan, nekaj lesenih stolov, tvori vso opremo.

Pribičević in John Talbot, britanski poročevalci, opisujeta Tita tako:

Srednje, toda atletske postave je, dvignjene glave, skoraj blondinec, sivih oči in velikih obrvi in fino izklesanega obraza liki ameriški Indijaneec. Stalno se smehlja. Tito je tudi velik kadilec.

Samo laborovi peresi na ovratniku in rokavu njegove suknje ga označujejo za vrhovnega poveljnika narodne osvobodilne vojske Jugoslavije.

Hrvaščino govori s slovenskim naglasom, angleščino gladko čita in razume, toda je ne govori, ker se sramuje morebitnih napak. Govori tudi perfektno nemško, rusko, kakor tudi francosko. (Slovenski akcent v njegovi hrvaščini mogoče izvira iz dejstva, ker je bila njegova mati Slovenka, kar je tudi njegova druga žena. Opomba prev.)

Med kosilom v Titovem stanu je bil serviran kaviar, darilo ruske vojaške misije, in "pumpkin pie".

"Jeep", s parašuto spuščeno darilo zavezniške misije, je Tita prijetno razveselil in poročevalcem je povedal, da na njega in privezni voz lahko naloži 12 mož in jih popelje kamorkoli. Nekoč je z "jeepom" prebredel poplavljen polje.

Glede Nemcev se je Tito izrazil tako: Nemški vojak ni več, kar je bil. Moralo vzdržati le pri občutku prvega udarca. Če prvotni naskok ne uspe, tedaj mu pade srce v hlače.

Vodja partizanov je priznal, da so zavezniški precej pomagali z dovažanjem potrebščin po zraku, toda že po lastni naravi takaka pomoč ne more biti obsejna. Je kot kapljica vode v morje. Toda pristavil je, da je dostavljanje potrebščin po zraku odpravilo partizanom problem težavne in nevarne transportacije. Mesto, da prevažajo potrebščine peš ali jih vlačijo z voli iz enega kraja v drugega, sedaj partizanska komanda daje direktivo letalom, kje jih naj spuste na zemljo.

Moč svoje armade po šestih nemških ofenzivah letošnjo zimo je Tito na kratko opisal s temi besedami:

"V dobi med šesto ofenzivo in današnjim dnem se je večina naših divizij številčno povečala od 10 do 40 odstotkov. Poleg tega smo ustanovili nove divizije in brigade, tako da smo lahko formirali več vojaških zborov in zvišali celoto na precej zborov." (Vsled opreznosti se ne sme navajati točnih podatkov. Op.)

Titova armada sestoji: 44% iz Srbov, 30% iz Hrvatov, 10% iz Slovencev, 5% iz Črnogorcev, dva in pol odstotka iz Macedoncev, dva in pol odstotka iz muslimanov in iz drugih narodnosti, vključno s italijanske enote.

Razpravljač o povojnem zgledu narodnega osvobodilnega gibanja, je Tito rekel: "Želimo močno in nezavisno Jugoslavijo, zgrajeno na demokratičnih načelih... Naša želja je nadaljevati tesno prijateljstvo in sodelovanje z našimi zavezniki tudi po vojni, posebno z Veliko Britanijo, Združenimi državami in Sovjetsko unijo."

Prišlo je poročilo, da se tisoče nemških čet zbira v severozapadni Bosni, ter prodirajo v ta sektor. Tito je bil vprašan, če bo preselil svoj sedanjí stan.

"Morda, morda pa ne," je odgovoril. "To ne pomeni dosti. To je druge vrste vojna."

Akoravno bi močni nemški skupini bilo mogoče prebiti se čez gorovje po poznanih cestah, je poročal Talbot, nimajo Nemci zadosti moči, da bi obdržali kraje, skozi katere bi prišli in partizani bi jih obkolili od zadaj.

Zavezniški vojaški izvedenci prikazujejo, da sestoji partizanski način vojskovanja z umikanjem pred tanki, nato pa od zadaj udarijo po Nemcih in odsekajo sovražnikovo pehoto. Kadarkoli Nemci prodirajo, drže le zemljo, na kateri stoje, in vsaka njihova kolona se mora boriti na dveh straneh — spredaj in zadaj. To je proces, o katerem pravijo, da nemška vojska "lovi svoj lastni rep v Jugoslaviji."

SANS.

Dohodninski davek

Joseph D. Nunan, Jr., ki je komisar za notranje davke, je oznamil, da so povrnil en milijon dolarjev na teden na račun individualnega dohodninskega davka za 1943. Seveda je posvaril davkoplačevalce, da bo najbrže vzel več mesecev preden bodo ostali povratki nakazani. Vsak povračilni ček bo odposlan po pošti skozi krajevni izplačevalni urad blagajniškega oddelka v davkoplačevalčevem lastnem okraju.

Komisar J. D. Nunan je odgovoril sledeče na neštevilna vprašanja davkoplačevalcev, kdaj naj pričakujejo povratke: Približno 18.000.000 davkoplačevalcev ima pravico na davčne povratke za leto 1943. Naša dolžnost je, da to opravimo čim prej mogoče.

Najprej smo ustregli zahtevam članov v vojski. Sedaj pa izdajamo davčne povratke v velikem številu civilistom.

Ker bo vsak davčni povratek odposlan takoj, ko bo pripravljen, ne bo treba davkoplačevalcu ničesar ukreniti. Če se davkoplačevalci preselijo, mora poslati stari in novi naslov kolektorju notranjih davkov v okraju, kjer je povratek v zapisniku.

O odpuščenih vojaki

Urad za vojna obvestila je izdal poročilo o odpuščenih veteranih v sedanjí vojni in njihovem povratku v civilne službe. Poročilo je bilo izdano na podlagi informacij iz uslužbenega urada vojne delavske komisije, administracije za veterane, nabornega urada, vojske, mornarice in urada za poklicno izveščanje in federalne zavarovalne agencije.

Glavne točke in poročila so sledeče:

Odpuščeni veterani iz sedanje vojne vstopajo v industrijo približno 70.000 na mesec. Večina jih gre v službe za vojno produkcijo.

Več kot 74.000 veteranov iz sedanje vojne je vstopilo v civilne službe v februarju in marcu 1944.

Veterani iščejo druge službe, kot pa so jih imeli pred vstopom v armado. Samo 25 procentov teh veteranov, ki so bili odpuščeni iz bolnic od 1. maja 1940 do sedaj, se je vrnilo v iste službe, ki so jih imeli pred vojno.

Več odpuščenih veteranov iz sedanje vojne je prevzelo službe v vojni produkciji. Od 31. marca 1944 je administracija za veterane podpirala 118.839 veteranov s penzijami.

V glavnem ostanejo pravice častno odpuščenega veterana nespremenjene: 1. Pravico ima do stare službe, če jo hoče; 2. pravico do zdravniške oskrbe, penzijo za onemoglost in izučenje za nov poklic; 3. pravico do pomoči za novo službo.

Sovjetski veterani

Moskva. (ONA) — Po poročilu, ki ga je izdal komisariat za socialno skrbstvo, štiri in devetdeset odstotkov pobabljenih vojni veteranov v USSR dela.

To je tipično za Sovjetsko zvezo, da veterani, ki ne morejo več nositi orožja, delajo v tovarnah, na žagah, železnicah, rudnikih in drugih industrijah, kjer postavljajo veterani nove rekorde.

Neki moskovski delavec, o katerem so pisali v Trudu, ki je glavno glasilo sovjetske delavske zveze, producira 300 in 350 procentov visoke kvote v svojem delu kot mehanik. Dvema delavcem pri mašinskih žagah pripisujejo podvojeno kvoto; v okraju Celyabinsk je dvojna in trojna kvota stalen rekord dveh veteranov.

Upravitelj velike strojne in traktorske stanice v okraju Kuibyshev je veteran. Neka brigada, sestojča iz samih veteranov na neki stanici, je pospešila svoj letni načrt skoro za petdeset procentov. Prejtnji upravitelj oddelka za rezanje blaga, ki je izgubil noge pri Stalingradu, se je poveč mesečnem zdravljenu vrnil v tovarno in sedaj vežba nove delavce za rezanje blaga v tovarni za obleke. Po izjavi ženske predsednice delavske zveze te tovarne, več kot 30 pobabljenih veteranov presega z delom svoje kvote produkcije.

Nadaljnje vesti pravijo: Ofenziva naših čet v vzhodni Bosni se nadaljuje vkljub naporu močnih sovražnikovih čet, ki jih podpirajo tanki in zrakoplov. Poleg preteženega materiala so naše čete zaplenile še dvajset težkih možnarjev in ogromne množino artilerije, manjšega orožja in municije, ter nekoliko skladišč hrane in obleke, mnogo strojnih pušk in drugega orožja. Naše čete uspešno napadajo utrdbe pri Celici in Koraju.

Vse sovražnikove utrdbe na črti Tuzla-Zvernik, vstevski Prnjavor, Milanovci, Busija in Tomarj, so bile likvidirane. V tem sektorju je bilo ubitih mnogo ustašev, SS vojakov in četnikov, vojni material pa zaplenjen.

Na hribu Majevica je bila zavzeta trdnjava Tobut in zaplenjena večja množina strelnega orožja in municije.

V dolini Save so naše čete v ofenzivi proti 13. SS diviziji in proti ustašem in četnikom. Na črti Teočak-Bare Pilice je bilo ubitih in ranjenih preko 320 nemških vojakov in častnikov in zaplenjena mnogo vojna materiala. Ostre bitke se nadaljujejo na sektorju Strbina-Mliniste.

V vseh ostalih krajih Jugoslavije naše enote napadajo z vedno večjo močjo občutljive sovražnikove točke, kakor važne

caste, železnice, itd.; povzročajo veliko škodo sovražniku in preprečujejo promet na glavnih progah. — ZOJSA.

Ameriške čete v akciji na otoku Wakdu pri holandski Novi Gvineji.

Vojno poročilo iz Jugoslavije

Najnovejše vesti postaje "Svobodna Jugoslavija" o borbah v Jugoslaviji se glase:

Enote naše šestnajste divizije v sektorju Majevica so zavzele mesto Lazare po sedemnajsturnem ostrem boju. V bitki je padlo 350 nemških vojakov in mnogo jih je bilo ranjenih. Naše enote se zavzele osem velikih topov, petdeset težkih tovornih avtomobilov, deset velikih ambulan, pet avtomobilov, mnogo motociklov in radioaparato, poleg mnogega drugega vojnega materiala.

V trdih bitkah na sektorju Srebrnica-Bratunac je bilo ubitih 30 Nemcev in nekaj je bilo ranjenih.

Ostre bitke se nadaljujejo v zapadni Bosni. Pod pritiskom naših sil je moral sovražnik umakniti svojo vojsko iz vseh utrdb med Drvarjem in Glamoč. Mesto Tičevje je prešlo večkrat iz rok v roke in je sedaj naše. V teh spopadih je izgubil sovražnik 120 mrtvih. V ostrih bojih na črti Badjevi-Bastrina-Mliniste je padlo 150 sovražnikovih vojakov in častnikov. V sektorju Petrovac-Bravsko je padlo 300 Nemcev. Na cesti Bihać-Petrovac je bilo uničenih nekoliko tovornih avtomobilov in ubitih 270 sovražnikovih vojakov. Zaplenjenega je bilo nekoliko vojnega materiala. Na sektorju Bronanci-Majdan-Kadi-Voda je bilo ubitih 30 četnikov. Dva vlaka in trije tovorni avtomobili polni vojakov so bili uničeni na liniji Bosanski Novi-Krupa, ravno tako trije vlaki na liniji Sarajevo-Mostar.

Sovražnik se še vedno zbira v Črni gori in Sandžaku. Naše enote imajo iniciativo. Sojuzni sovražnik je bil poražen s težkimi izgubami na prometni liniji Plevlje-Sandžak, kjer je poizkušal prodreti na osvojeno ozemlje. V drugih delih Jugoslavije naše enote napadajo sovražnikove garnizije in prometne linije.

Nadaljnje vesti pravijo: Ofenziva naših čet v vzhodni Bosni se nadaljuje vkljub naporu močnih sovražnikovih čet, ki jih podpirajo tanki in zrakoplov. Poleg preteženega materiala so naše čete zaplenile še dvajset težkih možnarjev in ogromne množino artilerije, manjšega orožja in municije, ter nekoliko skladišč hrane in obleke, mnogo strojnih pušk in drugega orožja. Naše čete uspešno napadajo utrdbe pri Celici in Koraju.

Vse sovražnikove utrdbe na črti Tuzla-Zvernik, vstevski Prnjavor, Milanovci, Busija in Tomarj, so bile likvidirane. V tem sektorju je bilo ubitih mnogo ustašev, SS vojakov in četnikov, vojni material pa zaplenjen.

Na hribu Majevica je bila zavzeta trdnjava Tobut in zaplenjena večja množina strelnega orožja in municije.

V dolini Save so naše čete v ofenzivi proti 13. SS diviziji in proti ustašem in četnikom. Na črti Teočak-Bare Pilice je bilo ubitih in ranjenih preko 320 nemških vojakov in častnikov in zaplenjena mnogo vojna materiala. Ostre bitke se nadaljujejo na sektorju Strbina-Mliniste.

V vseh ostalih krajih Jugoslavije naše enote napadajo z vedno večjo močjo občutljive sovražnikove točke, kakor važne

caste, železnice, itd.; povzročajo veliko škodo sovražniku in preprečujejo promet na glavnih progah. — ZOJSA.

caste, železnice, itd.; povzročajo veliko škodo sovražniku in preprečujejo promet na glavnih progah. — ZOJSA.

Svilena oblačila v Jugoslaviji

Nekje v Jugoslaviji, 22. maja. — Kmetice v tej gorski vasi se prištevajo med najboljše oblečene ženske na svetu. Njih oblačila so napravljena iz prave svil — poškodovanih ameriških in britanskih padal.

Kadar se hrana, strelivo ali zdravniške potrebščine spuščajo na zemljo iz zavezniških letal, se včasih padala pri padcu poškodujejo. Živobarvna padala — rdeče, plave, rumene in zelene barve — so nato razrezana in razdeljena kmeticam in njihovim otrokom za oblačila.

De Gaulle in Francija

Washington. — Iz urada francoskega komiteja v Washingtonu so izjavili, da je administracija v Franciji po osvoboditvi edini problem, o katerem more De Gaulle razpravljati z ministrskim predsednikom Churchillom. "De Gaullova časna vlada je edina možnost v Franciji. Mi vemo gotovo, da je vsakdo, ki ima kaj vpliva v politiki ali vojni v Franciji z nami," je izjavil zastopnik komiteja prekomorski agenciji.

"Mi se smatramo za časno vlado, ker imamo tehtne razloge," je nadaljeval. "Vsi, ki zbežijo iz Francije s pomočjo podtalnega gibanja, potrjujejo njihovo pripadnost De Gaullu. Francoska vlada mora nadaljevati svoj obstoj, in mi smo bili nadaljevanje francoske vlade od časa premirja."

"Ni važno, če zavezniški priznajo provizorično vlado ali ne, samo da ne ovirajo delovanja te vlade. Če dolgo je tega, kar so razpravljali o osvoboditvi Francije z vojaškega stališča. Civilna administracija je edino odprto vprašanje, o katerem general de Gaulle sedaj razpravlja v Londonu. Ker smo močni, smo sigurni administrativne moči na osvobojenem francoskem teritoriju."

Francoški gerilci so lahko nudili le malo pomoči zaveznikom v Normandiji dosedaj, to pa zato, ker je bila to prepovedana zona, iz katere so naciji pregnali francoske civiliste vsaj za 12 milj v zemljo. Z zavezniškimi prodoranim bolj globoko v ozemlje bodo pa francoski gerilci postali važen faktor v razbijanju nacističnih komunikacij.

V francoskem glavnem stanu so povedali, da so zavezniški v stalnem stiku s Francozi, ki čakajo pripravljene za borbo in osvoboditev Francije.

Alžirski židi

Algiers. (ONA) — Čeprav je preteklo več kot eno leto, odkar je general Henri Giraud oznamil, da je višjska zakonodajna neveljavna, ni bila lastnina, ki so jo Židom konfiscirali med višjskim režimom, ter Židom vrnjena.

Tudi general De Gaulle je obljubil, s Francoskim odborom narodnega osvobodjenja vred, da bo lastnina vrnjena lastnikom. Dobro poučeni krogi tukaj so priznali, da se vrnitvi upirajo tisti, ki so od te zasege profitirali, a dodali so, da bo Osvobodilni odbor kmalu nekaj ukrenil zaradi vrnitve židovske lastnine.

V vseh ostalih krajih Jugoslavije naše enote napadajo z vedno večjo močjo občutljive sovražnikove točke, kakor važne

Evropa o invaziji

(Spisal Bert Wyler)

Berne, Švica. — Poročila z bojišč, radijska poročila in komunikacije od nevtralnih virov iz očiščne Evrope, tvorijo kaj zanimivo sliko o invaziji ob koncu tretjega dneva.

V Višiju vlada zmešnjav, kjer se vodilni člani Vlade niso prikazali od torka. Propagandni minister Philippe Henriot se je nenadoma pojavil v Berlinu, kjer je zagotovil novinarje in javnost, da je "Paris popolnoma miren."

Francosko prebivalstvo poslušajo De Gaullova povelja, da naj ostane disciplinirano. Držijo se tudi angleškega nasveta, da naj ostanejo proč od strateških centrov, kot so tovarne, železniške postaje in cestna križišča.

V večini nemških tovarnah za orožje v Franciji se je delo ustavilo. Nemške garnizije izgubljajo svoje vojake. Samo nekaj čet SS in pa navadno oblečeni vojaki ostanejo. Glavni stan vlade maršala Petaina v hotelu du Pare je prazen, in domneva se, da se vlada spet seli v Bordeaux.

Milan je trpel preveč, da bi se njegovo prebivalstvo udeležilo splošnega veselja. Razen kakšne hitre razprodaje posebne izdaje Corriere della Sera, smatrajo Italijane tam za "mirne in udane v usodo."

Pač pa obhajajo slavnosti v partizanskih okrajih. Dvanajst ur po oznanilu o invaziji so partizanske formacije paradirale skozi ulice z velikimi zastavami in tribarvnimi letaki, med srečnimi vzkliki prebivalstva.

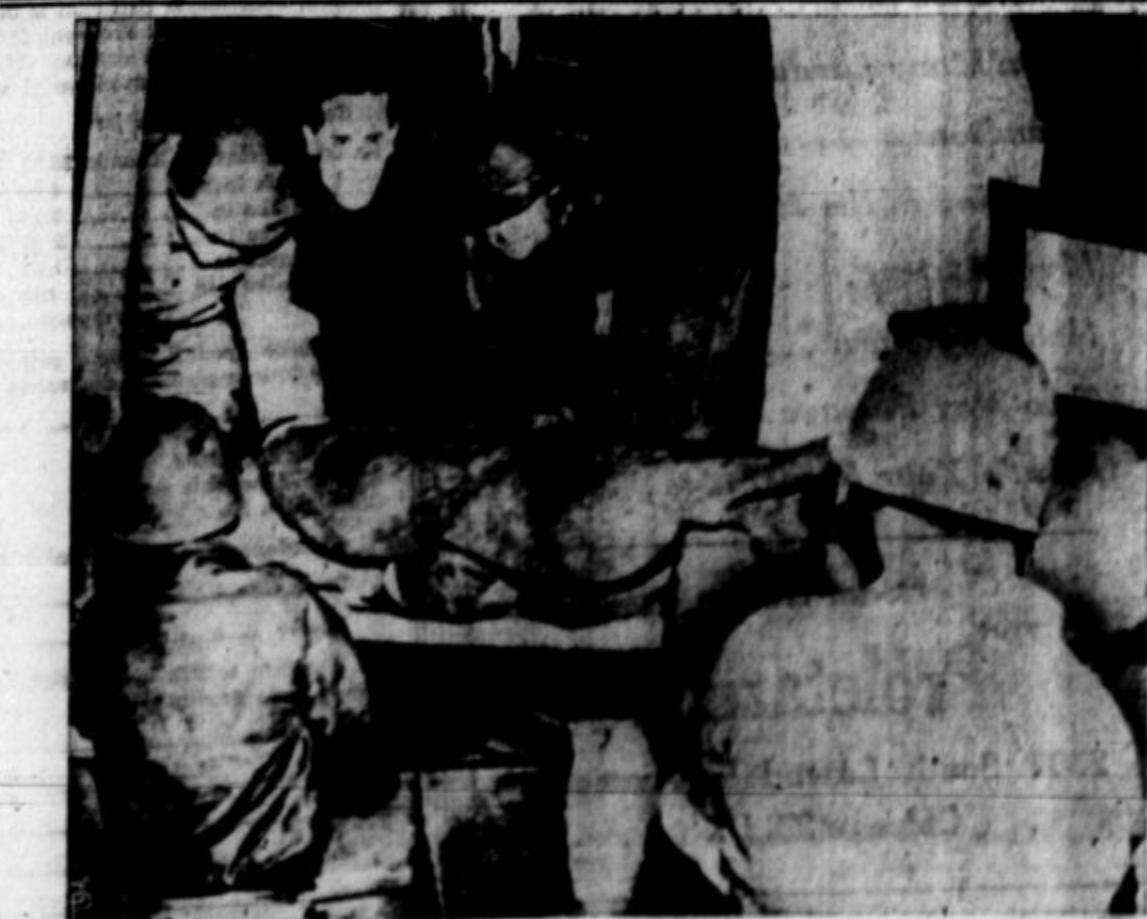
Belgrajski univerzitetni študenti so korakali po ulicah z mnogobarvnimi šopki rož, in splošno mnenje, da je ura obračuna blizu, prevladuje.

Vsa Grčija je bila elektrizirana zaradi poročil brez podlage, da so zavezniški izkrcali svoje čete pri Patrasu, na najsevernejši točki Peloponeza. Nemci so v Grčiji nemudoma mobilizirali razpuščeno grško policijo, z grožnjo, da so grški policaji odgovorni s svojim življenjem za red.

Sofija je še vedno vznemirjena zaradi vladne krize, toda ni še znano, katero pot bo novi ministrski predsednik Ivan Bagriakov ubral. Ker je trideset bolgarske prestolnice razdejane, je prebivalstvo v potrebi za hrano nemogoče pokazati veselje. Ni prav nič verjetno, da bi se zavezniški izkrcali v Grčiji, ker nihče ne verjame, da bo Bolgarija zmožna obdržati ozemlja, ki jih je ugrabila Grčija.

V Bukarešti nosijo gospe rdeče, bele in plave rože, kar silno jezi nemške oficirje, in mnoge gizdavo govore v francosčini. Kralj Mihael je sprejel kmečkega voditelja Julia Maniuja in ga vprašal, pod kakšnimi pogoji bi bil pripravljen sestaviti novo vlado. Maršal Ion Antonescu je še v rumunski prestolnici.

Prava slika Madžarske se prav nič ne sklada s telegramom, ki ga je poslal ministrski predsednik Doeme Sztojaj Hitlerju, v katerem mu zagotavlja, da vsa Madžarska goreče želi nemški uspeh. Nikdar še ni bilo v Budapesti toliko nasmejanih obrazov kot sedaj, odkar se je pričela invazija. Vsa Madžarska je prepričana, da bo Nemčija zlomljena pred zimo, in z zlobnim veseljem opozarja budapeška javnost nemške vojske na invazijo s tem, da citira Hitlerjevo prerokovanje, "da se mora sovražnik smatrati za srečnega, če lahko ostane na kontinentu dve leti ur." — ONA.

Prvi ameriški vojak, ranjen v bitki s Nemci v Franciji, v letalu, ki ga je pripeljal v Anglijo.

MIHAIL ARCIBAŠEV

SANIN

Poslovenil Stane Kralovec

(Nadaljevanje)

Za črnimi kaščami je po železnih strehah tulil veter in upogibal vrhove dreves, ki so se koplili kot pošasti; zgoraj so pa v neomajnem, mogočnem gibanju urno drsli oblaki. Njihove temne grmade so molče ostajale na horizontu, se plezaje dvigale v nedosežne višine ter se v težkih masah valile proti prepadu novega horizonta. Zdelo se je, kakor da bi jih za krajem črne zemlje nestrno čakali nepregledni polki in grozno korakali eden za drugim z razvitimi zastavami v neznan boj. Od časa do časa je nemiren veter prinesel vik in krik daljnje bitke.

Solovejčik je z otroškim strahom gledal gor in nikdar ni čutil tako jasno kot to noč, kakor je neznan in brez moči, kakor da bi ga sploh ne bilo v neskončnem ogromnem, vrtečem se kaosu.

"O, Bog, Bog!" je vzdihnil Solovejčik. Pred obličjem neba in noči ni bil ono, kar je bil v očeh ljudi. Njegove naglične, postrežljive, zvijajoče se kretanje so nekam izginile; gnili zobčki, ki jih je kazal kot majhen, priljubljen psiček, so se skrili pod drobne ustnice židovskega mladeniča in njegove črne oči so zrlle žalostno in resno.

Počasi je stopil nazaj v hišo, ugasnil nepotrebnost svetiljko, z nerodnim naporom postavil mizo na svoje mesto ter skrbno razpostavil stole. V sobi so bili celi oblaki redkega tobačnega dima, na tleh je bilo mnogo smeti, pohojenih čikov in obrabljenih žveplen. Solovejčik je nemudoma prinesel metlo in pometel tla; kot vedno je skušal iz nenavadne, sanjave ljubezni napraviti kraj, kjer je stanoval, lepši in okusnejši. Potem je vzel iz shrambe staro koritce s pomijami, nadrobil vanj kruha in odšel čez temno dvorčico, zvišaje se z vsem telesom, s stopajočimi koraki in mahaje s prsto roko.

Da bi bilo svetleje, je bil postavil na okno svetiljko, na dvorišču je pa bilo kljub temu prazno in strah. Solovejčik je bil zelo vesel, ko je prišel do Sultanove hišice.

V temi nevidni, kosmati Sultan, zraven katerega je bilo toplo, je hropeč prilezel naproti ter žalostno in divje zaropotaval z železno verigo.

"A... Sultan, tiho!" je zavpil Solovejčik, hoteč se ohrabriti s svojim glasnim glasom. Sultan mu je v temi s svojim mrzlim, mokrim gobcem vohal roko.

"Na... na!" je rekel Solovejčik in postavil korito pred njega.

Sultan je glasno zaplaskal in hlatal po koritu. Solovejčik je pa stal nad njim in se žalostno smehljaj v temi.

"Kaj pa jaz morem?" si je mislil. "Mar morem prisiliti ljudi, da bi mislili tako, kot hočem jaz? ... Saj sem še sam mislil, da mi bodo povedali, kako naj živim in mislim... Bog mi ni dal preroškega glasu. Torej kaj morem potem napraviti?"

Sultan je prijateljsko zarenčal.

"Je, le je... na!" je rekel Solovejčik. "Jaz bi te spustil raz verigo malo naokrog, ampak nimam ključa, sam sem pa preslab!"

"Kako so vse izvrstni, pametni ljudje... pa mnogo vejo in imajo Kristusov nauk, ampak... Ali sem pa mogoče sam kriv; eno besedo bi moral reči, pa nisem znal reči take besede!"

Daleč za mestom je nekdo zategnjeno in otoplo zaživljalo. Sultan je dvignil glavo in prisluhnil. Slišati je bilo, kako so glasno padale debele kaplje z njegovega gobca v koritce.

"No, le je, naj se... vlak kriči!" je rekel Solovejčik, ko je uganil njegovo kretanje.

Sultan je težko vzdihnil.

"Ali pa bodo ljudje kdaj tako živeli... ali pa sploh ne bodo mogli," je glasno izpregovoril Solovejčik in žalostno zmaknil z ramama.

Kot večnost neskončno morje ljudi, ki prihajajo iz teme in odhajajo v temo, se mu je prikazalo v mraku... Vrsta stoletij brez konca in kraja in veriga trpljenja brez solne urice, brez zmisla in odrešenja. Tam zgoraj, kjer je Bog, tam je večni molk.

Sultan je zaropotal s praznim koritom, ga prevrgel in pri neznanem žvenketanju verige zamahal z repom.

"A, pojedel?... No..."

Solovejčik je pogladil Sultana po trdem, grčevem hrbtu in za hip začutil pod roko živo, laskavo se zvijajoče telo; nato je odšel v hišo.

Nekje zadaj je Sultan zaropotal z verigo; na dvorišču je bilo, kakor da bi postalo svetleje. Zato je pa bilo videti ogromno, črno poslopje mlina s svojimi k nebu se vzpenjajočimi dimniki in z okizmi, krstam podobnimi kaščami še toliko bolj črno in strašno. Iz okna se je vlekel čez vrtniček dolg, svetel trak, v njem so se pa slabo videle nepremične, tajinstvene glavice krasnih in slabotnih cvetic, ki so otrpnile pod bujnim, črnim nebom, ki je mrko razvijalo svoje neskončno prostrane, temne prapore.

Prežet z otožnostjo, strahom, osamelostjo in z zavestjo nepoplačljive izgube je prišel Solovejčik v sobo, se usedel k mizi in začel jokati.

XXVII.

Razuzdano človeško telo se je kot konica razgaljenega živalca, do bolečine otopelo po skoro nasilnih nasladih, mučno odzivalo že na samo besedo "ženska". Samo izključno naga, izključno dostopna je stala pred Vološinom vsak trenutek v njegovem življenju; vsaka ženska obleka, ki se je tesno prijemala vitkega, okroglo zalitega telesa samice, ga je vznemirjala do bolečega trepetanja v kolenih.

Ko se je peljal iz Petrograda, kjer je pustil celo kopico razkošnih in razvajenih žensk, ki so vsako noč mučile njegovo telo z divjim nagim ljubkovanjem in kjer je v naprej vstajalo pred njim težavno in veliko delo, od katerega je zaviselo življenje množice ljudi, ki so delali zanj, so se pred Vološinom predvsem in nadvse jasno razprostirale sanje o mladih, svežih devicah iz provincijalne samote. Plašne, prestrašene, močne, kot gobice v gozdu so mu stopale pred oči in že od daleč je čutil njihov vzdržljivi vonj po mladosti in čistosti.

Neglede na to, da se mu je zdel Zarudinova družba zoprna, je Vološin, kakor hitro se je rešil lačnih, umazanih in na tihem jezrnih ljudi, takoj osvežil s parfumi in s snežnobelo, čisto, svetlo obleko svoje udeleženo, velo, telo, najel izvoščka in tresoč se od nestrpnosti, se je odpeljal k Zarudinu.

Častnik je sedel pred oknom na vrt, pil mrzel čaj in se skušal navziti mehkega, hladnega večernega zraka, ki je prihajal iz temnega vrta.

"Krasen večerček!" je mehanično ponavljal, toda njegove misli so bile daleč in bilo mu je nerodno, bilo ga je strah in sram.

Lide se je bal. Od dneva njunega razodevanja je ni več videl in zdaj mu je stopala pred oči čisto drugačna, kot se mu je predala.

"Naj bo kakor hoče, ampak stvar še vendar ni končana! ... Na ta ali oni način se je treba iznebiti tudi otroka... Ali pa vse skupaj pustiti?" se je plašno vpraševal Zarudin.

"Kaj dela zdaj ona?"

(Dalje prihodnjič.)

PAINT STARS ON INVASION CARS

ALL INVASION VEHICLES in England are now in the process of being painted with large white, five-pointed stars as an identifying emblem. The cars shown above at a supply depot are part of the equipment assigned to the British Army. The only exceptions will be Red Cross and RAF vehicles. This is an official British Radiophoto.

stavila pot in ga s prstom na ustih prosila, naj molči.

—Imeti mora brezpogojno mir—je zaseptala hči očetu v uho.

—Nikakršnih obiskov, nič, kar bi ga utegnilo vznemiriti," je ukazal zdravnik...

—Potem ne morem torej ničesar storiti?—je vprašal Daniele razočarano.

—Preden greš po stopnjicah navzdol, si sežuj čevlje, da ne boš hrume!—je Silvia tiho svetovala. Daniele si je sežul škornje, odšel po stopnjicah navzdol in potem ven na vrt. Stopil je v dvorčico in je začel tam s sekro obdelovati nove količke za vrtno ograjo. Komaj je začel, je že prihitela Silvia v čopah: *BOLEZNI ŽIVJENJE*

—Kaj si neumem?—V hiši imamo ranjenca, ti pa počneš tak spektakel!...

Daniele je odločil sekuro. —Ali smem vsaj prekopavati?—je ponižno vprašal hčerko.

Silvia je prikimala in odšla zopet v prvo nadstropje. Daniele je pograbil za lopato in pričel prekopavati sadovnjak.

Kmalu nato je opazil, kako je starejša hčerka z nakupovalno torbico stopila iz hiše. Takoj je odšel v hišo, si sežul škornje in hitro stopil v nadstropje. Iz sobe je prišla usmiljenka in mu dovolila vstop:

—Toda samo za hip!...

V Silvini ozki postelji ni videl Daniele nič drugega kakor ogromno glavo, ki je bila vsa belo povezana. Čeprav mu ni

bilo na smeh, je moral pomisliti na sneženega moža. V veliki beli krogli je bila samo mala luknja za oko, nekoliko večja pa je bila preračunana za usta.

—Je že dovolj! je rekla usmiljenka, medtem ko je odvedla Daniela zopet k vratom. Ko se je s škornji v rokah plazil po stopnjicah, je zadel ob Silvijo, ki je prišla zopet domov.

—Kje si bil?—ga je očitaje vprašala.

—Kaj se tako govori z očetom?—je zamrmral in se vrnil na vrt, da bi ga prekopaval, je prišla k njemu Filomena.

—Silvia je izgubila pamet!—se je pritožila možu.—Od večerja ni niti očesa zatislila in niti grizljaja se ni dotaknila...

—Našla je pravo pamet!—je odvrnil Daniele.—Dobro srce ima!...

—Predobro srce!—je dognala mati.

—Predobro?... Srce ne more biti nikoli predobro!—je rekel oče. Daniele je bil s hčerko zadovoljen. Opazoval jo je poln strahu in ponosa. Zada v sadovnjaku za nizkim zidom je cvetelo nekaj trobentic.

Silvia je prišla in jih natrgala za bolniško sobo.

—Toda saj jih vendar ne bo videl. Saj ima zavezane oči!—je Filomena tiho odkimala.

—Mati—se ji je Silvia priliznila—saj vendar veš, da se dajo cvetice tudi z zaprtimi očmi videti...

(Dalje prihodnjič.)

Razni mali oglasi

ŽENSKÉ srednje starosti za pranje v bolnišnici. Zenske za pobiranje in umivanje posode. Dobra plača in hrana. Soba ako želite. Oglasite se na: 518 No. Austin Blvd., Oak Park, Ill.

MOŠKI srednje starosti in starejši za delo v pralnici. Pobiranje in umivanje posode. Dobra plača in hrana. Soba ako želite. Oglasite se na: 518 No. Austin Blvd., Oak Park, Ill.

CENA KNJIGE "RECIPES OF ALL NATIONS" POVIŠANA

Četudi je bila že pred kratkim cena Angleške kuharske knjige "Recipes of All Nations" povišana, smo obdržali ceno \$2.50 dokler nam je zaloga potekla. Novo zalogo smo morali nabaviti po povišani ceni in zaradi tega bo cena te knjige veljala od danes naprej \$3 komad. Toliko v naznanje. — Knjigarna Slovenic Publishing Co., New York.

Razni mali oglasi

MOŠKI IN MLADENČI
Zasluzite od 65c do 95c na uro. Nujna industrija, stalno ali delno delo. **NORTH CHICAGO LAUNDRY**
2901 CLYBOURN AVENUE

DEKLETA IN ŽENE
Za likanje srajc. Zasluzite do 65c na uro; stalno ali delno delo. **NORTH CHICAGO LAUNDRY**
2901 CLYBOURN AVENUE

POTREBUJEMO ČEVILJARJA
STANDARD WESTERN SHOE REPAIR CO.
104 NO. DEARBORN ST.

KUHARICA, za mala naročila dnevnih del. Dobra plača. 2349 N. Halsted St.

PET SOB IZ OPEKE HIŠA, ozadju na loti. Gorka voda. Prazna. Zmerna cena. Kličite po 4:30—Me rimač 8278.

V Prosveti so dnevne svetlobo in delavske vesti. Ali jih čitate vsak dan?

POTREBUJEMO

ŽENSKÉ ZA ČIŠČENJE

Napravite svoj delež v vojni industriji

Starost 18 do 50 let

Stalno delo sedaj in po vojni.

Stalno, ali samo delni čas

Izredno dobra plača

Povišanje po šestih mesecih

Zglasite se na:

Employment Office

1250 Milwaukee Avenue

ali na

516 W. Jackson Blvd.

TISKARNA S.N.P.J.

sprejema vse

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, častnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, angleškem jeziku in drugih...

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO SNPJ. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

.... Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne

.... Cene zmerna, unifakto delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2857-58 S. Lawndale Avenue - Chicago 23, Illinois
TEL. ROCKWELL 4804

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po shledu 12. redne konvencije se lahko naročite na list Prosveto in priložite eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine in eni naročnik. List Prosveta stane za vse enako, za člane ali nečlane \$6.00 za eno leto, naročnina. Ker pa člani še plačajo pripravnostni \$1.20 za tednik, se jim to priloži k naročnini. Torej sedaj ni varstva, reči da je list predrag za člane SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

Cena listu Prosveta je:	
Za Zdrul. države in Kanado \$6.00	Za Chicago in okolice je \$7.50
1 tednik in 4.00	1 tednik in 6.30
2 tednika in 3.60	2 tednika in 5.10
3 tednike in 2.40	3 tednike in 3.90
4 tednike in 1.20	4 tednike in 2.70
5 tednikov in nič	5 tednikov in 1.50
Za Evropo je \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v plam in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ,
2857 So. Lawndale Ave.
Chicago 23, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino na list Prosveto vsoto \$

1. Ime Čl. družina št.

Naslov

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledečih članov moje družine:

2. Čl. družina št.

3. Čl. družina št.

4. Čl. družina št.

5. Čl. družina št.

Mesto Družina

Nov naročnik ☐ Star naročnik ☐

Lisjak

Ignazio Silone

4.

—Italijanski inženjer iz Bologne je, Umberto Stella, morda ste že kaj slišali o njem—je odvrnil zdravnik.—Prišel je v Svico, da bi preštudiral hidroelektrične naprave...

—Naj bo, kdor hoče,—ga je prekinil Daniele.—razpolagajte svobodno z mojo hišo in mojo družino...

V Bellinzoni je poizkušal Daniele takoj poizvedeti, koliko je že kaj oblast poučena o tajnem poizkusu umora na Rivi piani. Kot pameten možak ni začel sam o tem govoriti, nego je počakal, da bi začeli drugi. V tem smislu je obiskal tudi svojega advokata in odšel z njim na sodišče, da bi rešil formalnosti, ki niso bile pravičnino. Na cesti je pri vsakem znanu obstal. Kupil si je dvoje jutranjih časnikov, toda nobeden ni sinočnje drame niti z besedico omenjal. Vse je kazalo, da v Bellinzoni ni bilo še nič znanega.

—Govore—se je končno drznil Daniele namigniti advokatu,—da so se sinoči neki Italijani v

bližini Locarna stegli radi politike...

—Tu se ni nič znanega—je odgovoril advokatu.—Moral je biti kak nepamemben spopad... Če bi bilo kaj resnejšega, bi že tu izvedeli... Razmerje med obema smerema je tu do skrajnosti napeto!

Odgovor je pomiril Daniela, ki je bil že itak negotov. Najbrže je Lukova domišljija brezpomembnem pretep napihnila.

—Ti Italijani—si je rekel Daniele—so fejsť ljudje, radodarni, impulzivni so, a gobezdači.—In bolje je tako—je še pomislil—sicer bi morala Agostino in Caterina zapustiti Svico... Pač ga je jezilo, da je radi brezpomembnega pretepa prenočil zdoma in izkubil dan. Ko se je vozil domov, je srečal v vlakcu nekaj kmetov, ki so se pogovarjali o lisjaku, ki je v Magadinu uničil toliko kokoši.

—Lisjak je prav zvit!—je rekel nekdo izmed njih.—Mnogo bolj zvit kakor ljudje s pastjo...

—Izmašili so novo past, italijanski sistem... ga je prekinil drugi.

—Povzroča mnogo hrupa, a ne zgrabi nič!—je odvrnil prvi.

—To je res—se je vmešal Da-

niele,—povzroča mnogo hrupa, a ne zgrabi nič... Samo brezsmiseln hrup povzroča...

Prišedši domov je odšel Daniele takoj v prvo nadstropje, da bi videl ranjenca. Pred sobnimi vrati pa mu je Silvia zastala.

General Dwight D. Eisenhower, vrhovni poveljnik zavezniške armade, ki je invadirala severno Francijo.